

# Concept notulen

**Algemene Vergadering van Aandeelhouders  
ASR Nederland N.V.**

**31 mei 2023**

**ASR Nederland N.V.  
Archimedeslaan 10, Utrecht**

**(Deze notulen zijn een zakelijke weergave  
van de inhoud van de vergadering)  
Woensdag 31 mei 2023, 10.00 – 13.00 uur**

a.s.r.  
de nederlandse  
verzekerings  
maatschappij  
voor alle  
verzekeringen

# Agenda

<b>1. Opening en mededelingen</b>	<b>5</b>
<b>2. Jaarverslag 2022</b>	<b>5</b>
2a Ter bespreking: jaarverslag 2022	5
2b Ter bespreking: verslag van de Raad van Commissarissen	10
2c Ter bespreking: corporate governance	10
2d Ter adviserende stemming: remuneratierapport 2022	11
<b>3. Beloningsbeleid</b>	<b>11</b>
3a Ter stemming: voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur per 1 juli 2023	11
3b Ter stemming: voorstel tot voorwaardelijke beloning van de voorzitter van de Raad van Bestuur	12
3c Ter stemming: voorstel tot wijziging van de beloning van de Raad van de Commissarissen per 1 juli 2023 en 1 juli 2024	12
<b>4. Jaarrekening 2022 en dividend</b>	<b>13</b>
4a Ter stemming: voorstel tot vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2022	13
4b Ter bespreking: toelichting op het reserverings- en dividendbeleid	15
4c Ter stemming: voorstel tot uitkering van dividend	15
<b>5. Verlening van decharge</b>	<b>16</b>
5a Ter stemming: voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2022	16
5b Ter stemming: voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen over het boekjaar 2022	16
<b>6. Verlenging van de bevoegdheden van de Raad van Bestuur</b>	<b>16</b>
6a Ter stemming: voorstel tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen en/of verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen	16
6b Ter stemming: voorstel tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van het wettelijk voorkeursrecht	17
6c Ter stemming: voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van eigen aandelen door de vennootschap	17
<b>7. Intrekking aandelen</b>	<b>17</b>
7a Ter stemming: voorstel tot intrekking van door a.s.r. gehouden aandelen	17
<b>8. Samenstelling Raad van Bestuur</b>	<b>17</b>
8a Ter bespreking: het voornemen van de Raad van Commissarissen om Ingrid de Swart te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur	17

<b>9. Samenstelling Raad van Commissarissen</b>	<b>18</b>
9a Ter stemming: voorstel tot herbenoeming van Gisella van Vollenhoven als lid van de Raad van Commissarissen	18
9b Ter stemming: voorstel tot herbenoeming van Gerard van Olphen als lid van de Raad van Commissarissen	18
<b>10. Rondvraag</b>	<b>19</b>
<b>11. Sluiting</b>	<b>19</b>

## **Aanwezig:**

### **De voltallige Raad van Commissarissen:**

Joop Wijn, voorzitter van de Raad van Commissarissen en voorzitter van de Nominatie en ESG Commissie  
Herman Hintzen, vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen  
Sonja Barendregt, voorzitter van de Audit en Risicocommissie  
Gisella van Vollenhoven, voorzitter van de Remuneratiecommissie  
Gerard van Olphen

### **De voltallige Raad van Bestuur:**

Jos Baeten, CEO  
Ingrid de Swart, COO/CTO  
Ewout Hollegien, CFO

### **De secretaris van de vergadering:**

Diane de Groot-de Vries

### **Namens KPMG, de externe accountant:**

Ton Reijns

### **De notaris heeft voorafgaand aan en tijdens de vergadering toezicht gehouden op het correcte verloop van de stemmingen en is vandaag als gevolmachtigde aanwezig:**

Paul van der Bijl, NautaDutilh

### **De aandeelhouders:**

De aandeelhouders die aanwezig dan wel vertegenwoordigd zijn, vertegenwoordigen 73,08% van het geplaatste kapitaal.

## 1. Opening en mededelingen

**De voorzitter** opent om 10.00 uur de jaarlijkse Algemene Vergadering van a.s.r. Hij heet de aanwezigen van harte welkom. a.s.r. heeft ervoor gekozen om de vergadering ook in hybride vorm aan te bieden zodat een optimale interactie met de aandeelhouders kan plaatsvinden. Van de mogelijkheid om virtueel deel te nemen aan de vergadering is geen gebruik gemaakt.

Namens a.s.r. zijn een afvaardiging van de Raad van Commissarissen en de voltallige Raad van Bestuur aanwezig.

Tevens is namens de accountant (KPMG) de heer Reijns aanwezig. De heer Reijns zal bij agendapunt 4 over de jaarrekening en het dividend een presentatie geven en eventuele vragen daarover beantwoorden. Als secretaris van deze vergadering treedt mevrouw De Groot op. Daarnaast is de Ondernemingsraad en een afvaardiging van het management aanwezig.

De heer Van der Bijl, notaris (NautaDutilh), wordt als gevolmachtigde van de aandeelhouders welkom geheten. De notaris heeft voorafgaand aan de vergadering toezicht gehouden op een correct verloop van de stemming van aandeelhouders die voorafgaand aan deze vergadering reeds via volmacht hun stem hebben uitgebracht. De agendapunten waarover gestemd kon worden zijn agendapunt 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 9. De voorzitter licht toe dat de stemming door de aanwezigen in de zaal per elektronische stem geschiedt.

**De voorzitter** meldt dat van de vergadering een audio-opname wordt gemaakt voor het opmaken van de notulen. Na het delen van de notulen zullen deze worden vastgesteld en getekend door de voorzitter en de secretaris. Ook is de vergadering via een webcast live te volgen (zowel in het Nederlands als in het Engels).

**De voorzitter** stelt vast dat de vergadering is opgeroepen in overeenstemming met de vereisten van de wet en de statuten, zodat de vergadering rechtsgeldige besluiten kan nemen. Voorts constateert de voorzitter dat er vanuit de aandeelhouders geen voorstellen ter behandeling zijn ingediend. Derhalve zal de agenda leidend zijn. Er zijn door de aandeelhouders vooraf geen vragen ingediend. Tot slot wordt een aantal huishoudelijke mededelingen gedaan. De voorzitter gaat door naar agendapunt 2.

## 2. Jaarverslag 2022

### 2a Ter bespreking: jaarverslag 2022

**De voorzitter** geeft het woord aan de heer Baeten die namens de Raad van Bestuur een toelichting zal geven op het jaarverslag. Aansluitend zal de heer Baeten een toelichting geven op de transactie met Aegon.

**De heer Baeten** neemt in de presentatie de aandeelhouders mee in het jaar 2022 en blikt terug op een bewogen jaar. Geopolitieke spanningen, dalende beurzen, stijgende rentetarieven en inflatie hebben hun stempel gedrukt op de wereldeconomie terwijl de impact van Covid-19 afnam. De hoge inflatie, gedreven door sterk stijgende energiekosten, heeft een grote impact gehad op Nederlandse huishoudens en bedrijven.

**De heer Baeten** geeft aan dat de strategie van a.s.r. gericht is op lange termijn waardecreatie voor de stakeholders, waaronder klanten, medewerkers, de maatschappij en aandeelhouders. De heer Baeten licht de doelstellingen voor deze stakeholders toe. a.s.r. is ervan overtuigd dat bedrijven die een maatschappelijke bijdrage leveren op de lange termijn meer waarde creëren. Bij a.s.r. is duurzaamheid verankerd in onder andere de producten en diensten, in het duurzame beleggingsbeleid, bedrijfsvoering en personeelsbeleid. Hiervoor is in toenemende mate een positieve erkenning van nationale en internationale duurzaamheidsbenchmarks. Dat blijkt onder meer uit de erkenning van Sustainalytics dat a.s.r. voor haar duurzaamheid als een na beste verzekeraar van de wereld ziet. En MSCI heeft haar waardering recentelijk verder verhoogd naar AA waardoor a.s.r. zich ook in deze benchmark in de kopgroep bevindt.

**De heer Baeten** gaat door naar het onderwerp financiële en niet financiële resultaten. a.s.r. laat in 2022 wederom mooie resultaten zien, waaraan alle segmenten hebben bijgedragen. a.s.r. is goed op weg om de doelstellingen voor de periode 2022-2024 te behalen. Het operationeel resultaat heeft die van 2021 overtroffen, een robuuste solvabiliteit, een operatng ROE die wederom aan de doelstelling voldoet, een OCC die ruim boven de target is, een stevige groei bij Schade en voor aandeelhouders een aantrekkelijk dividend. Ook de niet-financiële doelstellingen laten mooie resultaten. De doelstelling om de CO<sub>2</sub>-voetafdruk van de beleggingen met 65% te verlagen ten opzichte van 2015 is gehaald,

echter wordt dit deels gedreven door de lagere economische activiteit en de tijdelijke lagere CO<sub>2</sub>-uitstoot van de bedrijven als gevolg van Covid-19 lockdowns en andere beperkingen. Voor de beleggingen die een duurzame impact hebben, is a.s.r. op weg om deze portefeuille te laten groeien naar € 4,5 miljard.

Het succes van a.s.r. wordt in grote mate bepaald door de medewerkers. Uit onderzoek blijkt dat de betrokkenheid van medewerkers, met een score van 88, zeer hoog is. Dat betekent o.a. dat medewerkers de strategie van a.s.r. kennen en hier ook achter staan.

Voor de klanttevredenheidsdoelstellingen heeft a.s.r. de ambitie om daar eind 2024 in vergelijking met de markt op een hoger niveau te zitten. Op niveau van de totale meting is de doelstelling het afgelopen jaar niet gehaald. Binnen het zakelijke segment is de score gestegen, binnen de particuliere markt is dat niet het geval. Mogelijk is dit te verklaren door een algemeen negatief sentiment in Nederland ten tijde van de meting. a.s.r. blijft erop sturen om ook deze doelstelling te halen.

a.s.r. boekte een operationeel resultaat van meer dan € 1 miljard. Het operationeel resultaat van segment Schade steeg licht met € 3 miljoen tot € 325 miljoen, ondanks het wegvallen van Covid-19 baten en een verslechterende performance bij Zorg. In het eerste half jaar was er sprake van een forse calamiteit door de drievoudige storm, echter op jaarbasis is de stormschade in lijn met budget. De organische groei van P&C en Disability neemt toe met 9,1%, wat ruim boven de doelstelling van 3-5% is. Dit is met name gedreven door groei bij Inkomen door autonome groei, de acquisitie van het VVT contract en premieverhoging.

Ook het levenbedrijf heeft het goed gedaan. Het operationeel resultaat van het segment Leven steeg met € 14 miljoen tot € 768 miljoen. Het operationeel resultaat steeg met name door een hogere premieomzet en een aantal technische ontwikkelingen bij een licht dalende beleggingsmarge. De bruto premieomzet steeg, met name door het commerciële succes van de Pensioen DC-producten, met 3,1%. Een van de technische ontwikkelingen is bijvoorbeeld het hogere resultaat op sterfte dat ontstond door, onder andere, een vertraagd effect van Covid-19.

En tot slot, de bedrijfskosten stegen met 3 procentpunten naar 48 basispunten. De toename komt voornamelijk door de hogere bedrijfskosten

voor de transitie in het pensioenbedrijf, terwijl de voorziening iets afnam.

**De heer Baeten** licht voorts toe dat het operationeel resultaat op fee-based business stabiel bleef op € 64 miljoen voor 2022 door een stijging bij Asset Management en een lichte daling bij de distributieonderdelen vanwege een investering. Het totale beheerd vermogen voor derden bleef stabiel op € 27,9 miljard als gevolg van een hogere instroom in de hypotheekfondsen en vastgoedfondsen en de uitbreiding van PPI-activiteiten. Tot slot verbeterde het bedrijfsresultaat holding & overig met € 11 miljoen tot € 119 miljoen, met name door de vrijval van een voorziening.

Voorts wordt er een toelichting gegeven op het voorgestelde dividend. Gegeven de goede resultaten stelt a.s.r. een totaal dividend voor van € 2,70 per aandeel. Gezien het reeds uitgekeerde interim-dividend van € 0,98 betekent dat een slotdividend van € 1,72. De stijging van het dividend weerspiegelt het vertrouwen in de bedrijfscombinatie van a.s.r. en Aegon Nederland. Naast het dividend is in 2022 ook voor € 75 miljoen aan eigen aandelen ingekocht. In het licht van de transactie is het aandeleninkoopprogramma tijdelijk on hold gezet.

**De heer Baeten** geeft een korte toelichting op de transactie met Aegon. Sinds de aankondiging van de transactie is nauw met Aegon samengewerkt om te voldoen aan de voorwaarden voor de afronding ervan. Zowel de aandeelhouders van Aegon als die van a.s.r. hebben voor de transactie gestemd en er is voldoende financiering opgehaald. De goedkeuringen van de verschillende toezichthouders (DNB, ECB, AFM en ACM) verlopen volgens plan. Daarnaast zijn de werkzaamheden voor de implementatie van het Partieel Intern Model (PIM) gestart zodat ook a.s.r. dit model vanaf de closing mag handhaven. a.s.r. heeft samen met Aegon Nederland een kostensynergiedoelstelling van € 185 miljoen in het derde jaar na de closing vastgesteld. De koers is om op 1 oktober 2023 de werkgeverssamenvoeging te kunnen doen zodat de echte integratie kan starten.

**De heer Baeten** is trots op de resultaten over 2022 voor zowel klanten, medewerkers, de samenleving als voor aandeelhouders. 2022 was daarnaast een mooi jaar omdat daarin de aankondiging is gedaan van de transactie met Aegon Nederland.

**De voorzitter** gaat over tot de vragenronde.

**Mevrouw Laskewitz (VBDO)** complimenteert a.s.r. met het gevoerde beleid op het gebied van duurzaamheid. Voor biodiversiteit is zowel bij financiële instellingen als bij het bedrijfsleven volle aandacht. a.s.r. wil vanuit de beleggingsportefeuille positieve impact maken met een commitment voor het einde van 2024 van ten minste € 4,5 miljard in impactbeleggingen. Mevrouw Laskewitz vraagt zich af hoe a.s.r. daar gaat komen. Daarnaast vraagt mevrouw Laskewitz in hoeverre het duurzaamheidsbeleid van a.s.r. leidend gaat worden in het licht van de transactie met Aegon Nederland. Tenslotte wordt gevraagd naar de doelstellingen van a.s.r. op het gebied van lobby, in het bijzonder over duurzaamheid.

**De heer Hollegien** licht toe dat a.s.r. inderdaad wil toe groeien naar een impactinvestering van € 700 miljoen per jaar. Dat is in 2022 gehaald en in 2023 is a.s.r. goed op weg met ruim € 450 miljoen aan additionele impactbeleggingen. Er is daarbij ook sprake van een herwaardering op de beleggingen vanwege de financiële markten.

Voorts licht de heer Hollegien toe dat het duurzaamheidsbeleid van Aegon Nederland en a.s.r. naast elkaar zijn gelegd. Bij beide speelt duurzaamheid een belangrijke rol. Het beleid van a.s.r. zal leidend worden en elementen uit het Aegon-beleid kunnen daaraan worden toegevoegd.

**De heer Baeten** licht toe dat a.s.r. zich heeft gecommitteerd aan de spelregels van de beroepsvereniging voor Public Affairs. Daarnaast verloopt een belangrijk deel van de lobby via het Verbond van Verzekeraars, waar de onderwerpen die a.s.r. belangrijk vindt op de agenda staan, waaronder verduurzaming.

**De heer Manders (Vereniging van Effectenbezitters)** vraagt een toelichting op de afwegingen van a.s.r. om de activiteiten voor Zorg te verkopen of te behouden, o.a. gezien het geringe marktaandeel.

**Mevrouw De Swart** licht toe dat het hebben van een ziektekostenverzekeraar ervoor zorgt dat a.s.r. dicht bij klanten kan staan wat op de lange termijn niet alleen belangrijk is voor a.s.r., maar ook dat a.s.r. een rol kan spelen voor de gezondheid van Nederlanders. a.s.r. wil het goede doen voor klanten en wil waarden behouden. Dat betekent dat a.s.r. zoekt naar een manier om te kunnen groeien tot op het niveau dat er voldoende schaal is om goed te kunnen acteren en tegelijkertijd geen bovenmatige groeiambities te hebben omdat dat niet zo goed

gepaard gaat met een sturing op groei.

**De heer Manders** is voorts benieuwd naar de ontwikkeling van a.s.r. qua verdeling tussen life en non-life activiteiten, mede in relatie tot mogelijke overnames?

**De heer Baeten** licht toe dat de transactie met Aegon Nederland Leven-business toevoegt, waaronder Individueel Leven. Vanwege de krimp van het Levenboek kan met het kapitaal wat daar uitkomt op termijn groei gefinancierd worden. De toekomst van het pensioenbedrijf verschuift naar DC, met relatief weinig renterisico en waarin het langlevensrisico anders is dan in het DB-boek. Dat betekent dat de opbrengsten uit verzekeringen op de pensioenportefeuille op de lange termijn zullen teruglopen en dat de compensatie daarvan voor een belangrijk deel bij de assetmanager komt. Dat zorgt voor een ander risicoprofiel en naar verwachting meer inkomen uit assets.

Voorts licht **de heer Baeten** toe dat de marktpositie in arbeidsongeschiktheid en pensioenen bij a.s.r. na de closing van Aegon Nederland groot zal zijn. a.s.r. ziet nog wel ruimte om bijvoorbeeld bij Schade te groeien. De focus zal echter eerst liggen op de afronding van de transactie met Aegon Nederland.

**De heer Manders** geeft aan dat de individualisering van het pensioenstelsel verzekeraars in de hand werkt en vraagt hoe schaal en pricing in de PPI-markt in de afgelopen jaren werken en wat de ervaring van a.s.r. is.

**Mevrouw De Swart** licht toe dat de acquisitie van Aegon de twee PPI's dichter bij elkaar zal brengen, waarmee geprofiteerd kan worden van de schaalvergroting. Het is een markt waarin ook digitale toegang belangrijk is. De twee PPI's zijn echter niet helemaal vergelijkbaar. a.s.r. bedient meer de kleine en middenbedrijven en Aegon Cappital wat meer grootzakelijke klanten. Bekeken zal worden hoe klanten goed bediend kunnen blijven worden en welke schaalvoordelen er mogelijk zijn om ook naar de toekomst toe concurrerend te kunnen blijven.

**De heer Hollegien** voegt daaraan toe dat bij PPI-contracten sprake is van een vergoeding voor het beheer van de pensioengelden, administratie en het vermogensbeheer. a.s.r. is niet alleen de pensioenadministrator, maar ook de vermogensbeheerder. En daarmee groeit a.s.r. zowel aan de pensioenkant als aan de assetmanagementkant.

**De heer Gailliaert (PGGM en Eumedion-deelnemers)** spreekt lof uit voor het duurzaamheidsbeleid en de gehaalde doelstellingen en stelt enkele vragen. De heer Gailliaert vraagt voor welk deel van de verzekeringsportefeuille de in juli geplande aanvullende klimaatgerelateerde doelstellingen worden afgegeven, hoeveel van de financed emissions daaronder vallen, of bij de formulering van de doelstellingen ook wordt gekeken naar de SBTi net-zero standaard en of deze ook voorgelegd wordt aan de SBTi voor wetenschappelijke verificatie? Daarnaast vraagt de heer Gailliaert een update over de engagement, beoordeling van biodiversiteitimpact en ontwikkeling van doelstellingen van de ondertekende Finance for Biodiversity Pledge.

**De voorzitter** geeft het woord aan de Raad van Bestuur voor de beantwoording van de vragen.

**De heer Baeten** licht toe dat de keuzes zijn gebaseerd op de standaard van de net-zero insurance wat betekent dat a.s.r. dit in ieder geval doet voor de zakelijke schadeportefeuille en de autoportefeuille. Daarin wil a.s.r. ook de scope 3-emissies meenemen, waarbij de meetbaarheid ervan een uitdaging vormt. Er wordt bekeken hoe de doelstellingen passen bij de SBTi-standaards en overwogen wordt om ze aan de SBTi voor te leggen.

**De heer Hollegien** geeft aan dat a.s.r. op dit moment de impactafhankelijkheden, risico's en de kansen identificeert, conform de LEAP-methode die is opgenomen in de concept-TNFD, waarna doelstellingen geformuleerd kunnen worden. a.s.r. streeft ernaar om in 2023 al zo veel mogelijk langs het raamwerk van TNFD te gaan rapporteren.

**De heer Vreeken (We Connect You, Public Affairs en Investor Relations)** geeft aan dat er in Nederland door de pensioenfondsen meer geïnvesteerd zou moeten worden in verduurzaming en vraagt hoe a.s.r. hiernaar kijkt. Daarnaast vraagt de heer Vreeken hoe a.s.r. kijkt naar het stimuleren van elektrisch rijden.

**De heer Baeten** legt uit dat er in Nederland een groot netwerk is, samen met financiële instellingen en verzekeraars, maar ook de VNB en pensioenfondsen, over hoe Nederland verder verduurzaamd kan worden. Specifiek met pensioenfondsen vindt die dialoog ook plaats waarbij ieder pensioenfonds zijn eigen beleid en afwegingen maakt. Voorts licht de heer Baeten toe dat a.s.r. zich op het gebied van het stimuleren van elektrisch rijden steeds meer mengt in maatschappelijke debatten. Daarbij wordt ook

gekeken naar mogelijkheden voor eigen medewerkers. Zo hebben alle medewerkers met een leaseauto van a.s.r. de verplichting om een volledig elektrische auto te rijden. Daarnaast is het parkeerdek van a.s.r. het grootste Europese bi-directionele laadstation.

**De heer Stevense (namens Stichting Rechtsbescherming Beleggers)** feliciteert a.s.r. met de resultaten en ratings en vraagt hoe a.s.r. omgaat met digitalisering (op lange termijn) in relatie tot de solidariteit in de verzekeringsbranche. Er wordt veel data gebruikt en de inzet van kunstmatige intelligentie kan ervoor zorgen dat verzekeraars de risico's vrijwel per verzekerde kunnen uitsplitsen. Dat kan ertoe leiden dat sommige mensen zich niet meer kunnen verzekeren. Ook is er meer toezicht of de systemen die verzekeraars hanteren zijn toegestaan en kan de omgang met de data-algoritmes gecontroleerd worden. Voorts geeft de heer Stevense aan dat de ECB waarschuwt voor beleggers in commercieel vastgoed (daling in waarde door de hoge rentes) met als risico dat een vastgoedcrisis kan overslaan naar andere sectoren.

**Mevrouw De Swart** geeft een toelichting op de solidariteit in relatie tot data en technologie. a.s.r. vindt het belangrijk dat solidariteit en toegankelijkheid in stand blijft als verzekeraar. Begrijpelijk communiceren is daar een onderdeel van, net als het toegankelijk maken van digitale kanalen voor bijvoorbeeld laaggeletterden en mensen met beperkingen en het beschikbaar houden van communicatie per bijvoorbeeld telefoon. Een belangrijk debat waar a.s.r. zich zowel via het Verbond van Verzekeraars als ook rechtstreeks met de verschillende toezichthouders in mengt, gaat over het level playing field in Europa. De uitdaging is hoe dat debat daar goed kan worden gevoerd met enerzijds de solidariteit en anderzijds het ethisch kader.

**De heer Hollegien** licht toe dat het vastgoed van a.s.r. gesitueerd is in Nederland. a.s.r. gebruikt eigenlijk geen schuldfinanciering in het vastgoed waardoor er ook minder risico is als de rentes stijgen omdat er dan geen directe impact is op de waarde van het vastgoed. Daarnaast streeft a.s.r. een hoge kwaliteit van de portefeuille na waardoor de verhuurgraad relatief hoog blijft, ook als het even economisch wat moeilijker is. Tenslotte zit op de contracten een inflatie-index waardoor, als de inflatie omhooggaat, ook de huurprijzen omhoog gaan, wat helpt om de waarde van het vastgoed te beschermen.



**De heer Tse** stelt een drietal vragen. De eerste betreft het HR-beleid en dan specifiek wat a.s.r. eraan doet om medewerkers te behouden, mede in het licht van behoud van kennis. De tweede vraag betreft het merkenbeleid waarbij de heer Tse benieuwd is naar de plannen hieromtrent. En ten derde vraagt de heer Tse naar de impact op de huurwoningenvastgoedportefeuille in het kader van de plannen van de overheid om de vrije huurmarkt in het middensegment te gaan reguleren.

**De voorzitter** geeft het woord aan de Raad van Bestuur voor de beantwoording van de vragen.

**De heer Hollegien** bevestigt dat er plannen zijn om het middenhuursegment te gaan reguleren en geeft aan dat hiermee het risico bestaat dat het woningentekort gaat oplopen voor de middellange termijn. Echter, de maatregelen zullen op de woningen die a.s.r. in de portefeuille heeft, geen directe impact hebben omdat er nog ruimte is om die indexering door te voeren zoals a.s.r. dat gewend is.

**De heer Baeten** licht toe dat a.s.r. een goed HR-beleid heeft, wat bevestigd wordt door externe bureaus. Echter er is op dit moment sprake van een competitieve krappe markt en veel partijen halen mensen over met hogere salarissen. Ten aanzien van het merkenbeleid licht de heer Baeten toe dat a.s.r. een aantal jaren geleden het besluit heeft genomen om uiteindelijk zoveel mogelijk onder één merk te willen opereren. De Amersfoortse, Ditzo en de Europeesche zijn reeds overgegaan naar het a.s.r.-merk. Van het merk Ardanta zal later dit jaar ook afscheid worden genomen. Loyalis zal als merk blijven bestaan.

**De heer Van der Wal** vraagt naar het standpunt van a.s.r. op het investeren in zonnepanelen op landbouwgrond die geschikt is voor voedselproductie.

**De heer Hollegien** licht toe dat dit een bekend dilemma is en dat a.s.r. de ambitie heeft om een bijdrage te leveren aan de energietransitie naar nieuwe vormen van energie zoals via zonnepanelen, windenergie en waterstof. Vanuit dat licht worden investeringen gedaan in windparken en zonneparken. Tegelijkertijd ontstaat er steeds minder ruimte binnen Nederland om die investeringen te doen. a.s.r. ziet dat de mogelijkheden steeds minder worden gegeven de schaarste van goede landbouwgrond en blijft zoeken naar mogelijkheden en alternatieven.

**De heer Rienks** stelt een vraag over ziektekostenverzekeringen. Het betreft een streng gereguleerde markt wat maakt dat er vanuit commercieel oogpunt weinig mogelijkheden zijn. Tegelijkertijd is het voor a.s.r. een manier om met klanten in contact te zijn. De heer Rienks vraagt naar de overwegingen om toch in deze markt te blijven.

**Mevrouw De Swart** bevestigt dat Zorg een concurrerende markt is. a.s.r. wil in deze markt waarde boven volume zetten wat ook betekent dat het niet de ambitie is om hierin sterk te groeien. Zorg moet daarom over meerdere jaren bekeken worden waarbij a.s.r. inzet op duurzaamheid waardoor klanten langer bij a.s.r. blijven.

Voorts stelt de heer Rienks een vraag over landbouwgrond. Hoe waardeert a.s.r. de landbouwgrond, mede in het licht van de lopende discussies over het gedwongen uitkopen van boeren en de gevolgen daarvan voor de waarde van de grond. Kan a.s.r. aangeven om hoeveel grond het gaat en of er voldoende schadevergoeding zal zijn vanuit de overheid?

**De heer Hollegien** geeft aan dat a.s.r. meedenkt over hoe boeren kunnen continueren. Een van de maatregelen is dat a.s.r. korting geeft op de pacht op het moment dat een boer zich inspant om biodiversiteit te promoten. De heer Hollegien geeft aan dat er voldoende compensatie zal zijn voor de waarde van de grond, mocht dat gaan plaatsvinden. a.s.r. heeft de belangrijkste grondposities in Zeeland, Noord-Nederland en Flevoland. Rond de 4% van de grond zit rondom de Natura 2000-gebieden, waarmee het voor de aandeelhouders op dit moment geen groot risico vormt.

Tenslotte vraagt de heer Rienks een toelichting op de Net Promotor Score (NPS) en in hoeverre die scores momentopnames zijn en hoe a.s.r. invloed heeft op de uitkomsten.

**Mevrouw De Swart** geeft een toelichting op de uitkomsten van de NPS. De uitkomsten op de meting hoe een klant het contact met a.s.r. waardeert als er net contact is geweest, gaan omhoog. Daarnaast onderzoekt a.s.r. hoe klanten in bredere zin naar a.s.r. kijken. Daarom wordt de NPS verrijkt (relationele NPS) en streeft a.s.r. naar een bovengemiddelde score ten opzichte van concurrenten. Deze meting doet a.s.r. één keer per jaar via een onafhankelijk bureau. Het moment waarop deze meting wordt gedaan kan invloed hebben op de uitkomsten, bijvoorbeeld door algemeen sentiment in de markt op dat moment. a.s.r. heeft de ambitie om de scores

van de metingen steeds verder te verhogen, o.a. door vaker relevant te zijn voor klanten.

**De heer De Mots** vraagt naar de toekomstige uitdagingen voor a.s.r. in het algemeen.

**De heer Baeten** licht toe dat een van de uitdagingen betrekking heeft op kostenbeheersing en de impact van de inflatie en het vinden van de financiële balans tussen kostenstijgingen en premies en het sentiment daaromtrent. Daarnaast geeft de volatiliteit op de financiële markten een uitdaging. Tenslotte is a.s.r. een van de grotere vastgoedbeleggers en is het van belang om in de markt te blijven benadrukken dat het kwalitatief hoogwaardig vastgoed betreft en dat het risico daar beperkt is. Op personeelsgebied lukt het a.s.r. over het algemeen goed om mensen aan te trekken, waarbij het voor bepaalde functies wat lastiger is.

**De voorzitter** dankt de deelnemers voor de vragen en constateert dat er geen vervolgvragen zijn. De voorzitter sluit het agendapunt en gaat over naar agendapunt 2b.

## **2b Ter bespreking: verslag van de Raad van Commissarissen**

**De voorzitter** gaat over naar het verslag van de Raad van Commissarissen, zoals is opgenomen in het jaarverslag, waarin uitvoerig verslag is gedaan van de onderwerpen die het afgelopen jaar op de agenda hebben gestaan. Een aantal onderwerpen wordt verder toegelicht.

In 2022 is de voortgang van de strategie en het realiseren van duurzame waardecreatie ten opzichte van de middellange termijn doelen uitgebreid besproken en is geconstateerd dat a.s.r. met de bereikte resultaten in 2022 goed op weg is om deze doelen te behalen. De Raad van Commissarissen is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de transactie met Aegon Nederland. De Raad van Commissarissen waardeert de inzet en discipline van de Raad van Bestuur, de Ondernemingsraad en alle betrokken medewerkers bij de totstandkoming van deze mooie transactie en kijkt uit naar de samenwerking met Aegon. In 2022 hebben de geopolitieke ontwikkelingen, inflatie en de resterende effecten van COVID-19 impact gehad op de samenleving en de economie. De Raad van Commissarissen heeft in 2022 de volgende onderwerpen verder nog behandeld: de ontwikkelingen in de sector, de performance, zowel financieel als niet-financieel, solvabiliteit, kapitaal, cultuur en klantbelang.

De Raad van Commissarissen hecht ook erg aan de zorgplicht. Er is vanzelfsprekend contact met de Ondernemingsraad en er is gewerkt aan een permanent constructieve relatie met de externe toezichthouders. Daarnaast zijn opgenomen de verslagen van de drie commissies van de Raad van Commissarissen, de Audit & Risicocommissie, de Nominatie en ESG Commissie en de Remuneratiecommissie.

**De heer Vreeken** vraagt naar de visie van a.s.r. op de inzet en het gebruik van artificiële intelligentie en vraagt naar de rol van de overheid en verzekeraars bij het op kunnen vangen van grote schades, zoals na de stormen en de rol van a.s.r. en overheid in de zin van klimaat of geopolitieke beschouwingen.

**De voorzitter** geeft aan veel interesse te hebben in de ontwikkelingen op het gebied van artificiële intelligentie en machine learning en licht de waarde toe van een goede afweging met betrekking tot de inzet van artificiële intelligentie in relatie tot geen risicoselectie en de solidariteit en evenwicht in de verzekeringsmarkt. Bij een dergelijk onderwerp is samenwerking en goed contact met de overheid van groot belang omdat ook o.a. regels op het gebied van artificiële intelligentie nodig zijn. Tevens is a.s.r. vertegenwoordigd in diverse werkgroepen waar geopolitieke onderwerpen worden besproken en neemt a.s.r. verantwoordelijkheid voor de eigen invloed en bijdrage.

**De voorzitter** constateert dat er verder geen vragen zijn en sluit dit agendapunt af en gaat over naar agendapunt 2c.

## **2c Ter bespreking: corporate governance**

**De voorzitter** geeft een toelichting op de wijzigingen in de corporate governance. 2022 was het eerste volledige jaar van de huidige samenstelling van de Raad van Bestuur, als gevolg van de benoeming van de heer Hollegien op 1 december 2021. Tevens heeft een rotatie binnen het senior management plaatsgevonden, wat goed is geweest voor werkafwisseling en successieplanning. De samenstelling van de Raad van Bestuur zal ter sprake komen bij agendapunt 8, de voorgestelde herbenoeming van mevrouw De Swart. Na de closing van de transactie met Aegon zal de huidige samenstelling van de Raad van Commissarissen veranderen, zoals goedgekeurd door de BAVA op 17 januari 2023. De Raad van Commissarissen zal met de komst van de heer Friese en mevrouw Jansen Heijtmajer worden uitgebreid van 5 naar 7 leden. De samenstelling van de Raad van Commissarissen zal

tevens ter sprake komen bij agendapunt 9, de voorgestelde herbenoeming van mevrouw Van Vollenhoven en de heer van Olphen.

**De voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn over dit agendapunt en gaat door naar agendapunt 2d.

## **2d Ter adviserende stemming: remuneratierapport 2022**

**De voorzitter** gaat over naar agendapunt 2d, het eerste agendapunt waarover een adviserende stem zal worden uitgebracht, dit betreft het remuneratierapport 2022. De voorzitter geeft het woord aan de voorzitter van de remuneratiecommissie, mevrouw Van Vollenhoven.

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe dat in dit rapport verantwoording is afgelegd over de wijze waarop in 2022 uitvoering is gegeven aan het beloningsbeleid. Dit betreft het beloningsbeleid waar de Algemene Vergadering in 2019 mee heeft ingestemd en waarmee a.s.r. ook voldoet aan de eisen van de herziene aandeelhoudersrechtenrichtlijn (zoals geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving). Hierop is eveneens een toelichting opgenomen in het remuneratierapport, paragraaf 5.3 van het Jaarverslag 2022.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen zijn en geeft de aanwezigen de gelegenheid om te stemmen.

**De voorzitter** constateert dat er 102.066.873 stemmen voor, 3.353.944 stemmen tegen en 2.570.346 onthoudingen zijn wat neerkomt op een stemuitslag van 96,8%. De voorzitter dankt de aandeelhouders voor een positief stemadvies en sluit het agendapunt af.

## **3. Beloningsbeleid**

**De voorzitter** legt uit dat de agendapunten 3a, 3b en 3c achtereenvolgens zullen worden toegelicht. Aansluitend kunnen er vragen worden gesteld.

### **3a Ter stemming: voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur per 1 juli 2023**

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe dat de Raad van Commissarissen voortdurend het beloningsbeleid voor de Raad van Bestuur

beoordeelt en evalueert. Conform de door de wet en de Nederlandse Corporate Governance Code opgelegde verplichtingen voor de uitvoering van het beloningsbeleid wordt het beloningsbeleid (minimaal) eens per vier jaar voorgelegd aan de Algemene Vergadering en derhalve is dit opgenomen op deze agenda (laatstelijk is het beloningsbeleid voorgelegd in 2019). Op basis van de evaluatie is een voorstel tot actualisering van het beloningsbeleid van de Raad van de Bestuur per 1 juli 2023 ontwikkeld dat duurzaam is, recht doet aan de positionering en de omvang van a.s.r. en nog steeds goed aansluit op de vier perspectieven die ten grondslag liggen aan dit beleid. De Raad van Commissarissen realiseert zich dat de beloning van topbestuurders van ondernemingen een onderwerp is dat op reacties van stakeholders kan rekenen. Elke stakeholdergroep maakt daarbij eigen afwegingen om tot een oordeel te komen. De Raad van Commissarissen heeft een zorgvuldig traject doorlopen, waarbij onder meer een consultatieronde met diverse stakeholdergroepen zoals aandeelhouders en de Ondernemingsraad is gehouden, externe deskundigen zijn geraadpleegd, de leden van de Raad van Bestuur gevraagd zijn hun visie te geven (conform de Nederlandse Corporate Governance Code) en rekening is gehouden met het algemene sentiment in de samenleving in relatie tot het belonen van topbestuurders.

Daarnaast hebben overwegingen met betrekking tot de arbeidsmarktpositie en de continuïteit van (het bestuur van) a.s.r. een rol gespeeld bij de aanpassingen die worden voorgesteld. Het is moeilijk alle wensen en opvattingen te verenigen, maar de Raad van Commissarissen is van mening dat in het voorstel voor de aanpassing van het beloningsbeleid rekening is gehouden met de visie van de samenleving enerzijds en de belangen van aandeelhouders anderzijds. Het geactualiseerde beleid past ook bij de nieuw te vormen combinatie met Aegon Nederland. De Ondernemingsraad heeft geadviseerd het geactualiseerde beloningsbeleid aan de Algemene Vergadering voor te leggen.

### **3b Ter stemming: voorstel tot voorwaardelijke beloning van de voorzitter van de Raad van Bestuur**

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe dat, zoals eerder bekendgemaakt bij de aankondiging van de voorgenomen combinatie van Aegon Nederland en a.s.r., de Raad van Bestuur in de huidige samenstelling per de datum van closing aan het hoofd staat van de nieuwe verzekeringsgroep blijft staan. Onderdeel van de overeenkomst tussen beide partijen is dat de huidige CEO van a.s.r., de heer Baeten, als CEO van de combinatie leiding gaat geven aan het integratieproces. Dat proces beslaat een langere periode dan de resterende huidige benoemingstermijn van de CEO. Met het langer aanblijven van de CEO is er continuïteit van bestuur tijdens de belangrijke periode waarin twee bedrijven samen opgaan in een nieuwe combinatie. De Raad van Commissarissen vindt dat hiervoor een beloning van toepassing moet zijn die recht doet aan de extra inspanning die de komende jaren van de CEO gevraagd wordt. In het voorstel voor het geactualiseerde beloningsbeleid wordt voorgesteld om voor de Raad van Bestuur een deel van het vaste salaris in aandelen uit te betalen (20% van de vaste beloning in contanten). De Raad van Commissarissen stelt voor om in afwijking van het voorstel voor het geactualiseerde beloningsbeleid voor de huidige CEO jaarlijks 30% van de vaste beloning in contanten in aandelen toe te kennen (in plaats van 20%). Dit beloningsvoorstel voor de CEO geldt voor de duur van de herbenoeming vanaf closing van de transactie tot en met de Algemene Vergadering van 2026. Mocht de transactie onverhoopt niet doorgaan, dan blijft het reguliere beloningsbeleid ook gelden voor de CEO alsmede zijn thans lopende benoemingstermijn tot en met de Algemene Vergadering van 2024.

### **3c Ter stemming: voorstel tot wijziging van de beloning van de Raad van de Commissarissen per 1 juli 2023 en 1 juli 2024**

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe dat met de evaluatie van het beloningsbeleid ook is gekeken naar het beloningsbeleid van de Raad van Commissarissen en de conclusie was dat dit ongewijzigd kan blijven. De beloning van de leden van de Raad van Commissarissen bestaat uit een vaste basisvergoeding en een vaste commissievergoeding en is sinds 2019 ongewijzigd. De Raad van Commissarissen stelt voor om de daadwerkelijke beloning van de Raad van Commissarissen aan te passen. De Raad van Commissarissen vindt deze aanpassing passend

gegeven de aanzienlijke verzwaring van de verantwoordelijkheden en de tijdsinvestering in de afgelopen jaren en die ook de komende jaren zal worden gevraagd. Concreet is het voorstel om de jaarlijkse basisvergoeding van de Raad van Commissarissen in twee stappen te wijzigen, waardoor deze dichterbij maar nog steeds onder de mediaan komt te liggen.

**De voorzitter** constateert dat er vragen zijn.

**De heer Manders (VEB)** vraagt naar de relatie van de overname van Aegon Nederland op het voorgestelde beloningsbeleid en de daadwerkelijke beloning van de Raad van Bestuur, de CEO en de Raad van Commissarissen.

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe dat de transactie met Aegon niet de reden is voor de aanpassing. Het betrof twee losstaande processen. De benchmark is uitgevoerd met en zonder de omvang van Aegon. Zonder de toevoeging van Aegon ziet deze er iets anders uit, maar er zou nog steeds een verhoging zijn voorgesteld omdat a.s.r. achterloopt op de markt en de Raad van Commissarissen het belangrijk vindt om in de buurt van de mediaan te belonen om o.a. bestuurlijk talent vast te houden. De Raad van Commissarissen is van mening dat de vier perspectieven op een evenwichtige wijze is afgewogen en dat er geen verkeerde prikkels in het beloningsbeleid zitten.

Met betrekking tot de voorgestelde beloning van de CEO licht mevrouw Van Vollenhoven toe dat het een verzoek betreft om langer te blijven. Het betreft een vaste beloning waaraan geen voorwaarden zijn verbonden. Mocht de uitvoering van het samengaan met Aegon Nederland minder succesvol blijken dan kan dat een reflectie hebben op de ontwikkeling van het aandeel a.s.r. en daarmee ook op de daadwerkelijke beloning voor de CEO. Voor de voorgestelde beloning van de Raad van Commissarissen is een benchmark uitgevoerd. Tevens is de tijdsbesteding van de Raad van Commissarissen flink toegenomen.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen meer zijn en gaat over tot de stemming voor de agendapunten 3a, 3b en 3c.

**De voorzitter** constateert voor agendapunt 3a dat er 104.597.177 stemmen voor, 821.808 stemmen tegen en 2.572.222 onthoudingen zijn. Het voorstel tot wijziging van het beloningsbeleid van de Raad van Bestuur per 1 juli 2023 is daarmee goedgekeurd met een stemuitslag van 99,22%.

**De voorzitter** constateert voor agendapunt 3b dat er 107.270.570 stemmen voor, 688.641 stemmen tegen en 31.997 onthoudingen zijn. Het voorstel tot voorwaardelijke beloning van de voorzitter van de Raad van Bestuur is daarmee goedgekeurd met een stemuitslag van 99,36%.

**De voorzitter** constateert voor agendapunt 3c dat er 105.608.347 stemmen voor, 2.350.096 stemmen tegen en 32.785 onthoudingen zijn. Het voorstel tot wijziging van de beloning van de Raad van de Commissarissen per 1 juli 2023 en 1 juli 2024 is daarmee goedgekeurd met een stemuitslag van 97,80%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar het volgende agendapunt.

## 4. Jaarrekening 2022 en dividend

### 4a Ter stemming: voorstel tot vaststelling van de jaarrekening over het boekjaar 2022

**De voorzitter** geeft aan dat is aangekomen bij het volgende agendapunt, de vaststelling van de jaarrekening. Hierover vindt een stemming plaats. De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Barendregt als voorzitter van de Audit en Risicocommissie.

**Mevrouw Barendregt** geeft een korte toelichting op de werkzaamheden van de Audit en Risicocommissie. In het jaarverslag staat in paragraaf 5.2.2. een verslag van deze werkzaamheden. In de commissievergaderingen is naast resultaat- en balansvraagstukken, het afgelopen jaar bijzondere aandacht uitgegaan naar de voorgenomen combinatie met Aegon Nederland, waaronder de financiering van de transactie en de aanvullende ORSA die hiervoor is uitgevoerd.

Daarnaast is uitgebreid en veelvuldig stilgestaan bij de stijgende rente, inflatie en impact hiervan op de solvabiliteit, onder andere middels het Balansplan 2022 en de ORSA. Op basis van de risicoscenario's, zoals ook gehanteerd in de ORSA, heeft de Audit & Risicocommissie kunnen bespreken en vaststellen dat de solvabiliteit binnen de risicobereidheid van a.s.r. blijft. Dit onderstreept de robuuste solvabiliteitspositie van a.s.r. en de effectiviteit van de management acties, ook in een veranderende renteomgeving en met significant hoge inflatie.

Naast deze financiële ontwikkelingen wordt in de Audit & Risicocommissie toezicht gehouden op informatiebeveiliging, daaruit voortvloeiende cybersecurity risico's en compliance-gerelateerde

onderwerpen. De Commissie is content met de stappen die binnen a.s.r. op deze onderwerpen worden gezet, gezien het immer groeiende belang hiervan.

2022 was het laatste jaar voor de implementatie van IFRS 17 en 9 binnen a.s.r. en vanzelfsprekend daarmee ook binnen de Audit & Risicocommissie een agendaonderwerp. Er is binnen a.s.r. ook het afgelopen jaar weer enorm veel werk verricht vooruitlopend op de introductie van deze nieuwe standaarden. In 2023, allereerst met het halfjaarverslag, zal a.s.r. op basis van deze nieuwe standaarden rapporteren.

Conform de rol van de Audit & Risicocommissie wordt de onafhankelijkheid van de externe accountant en de aanvullende opdrachten ieder kwartaal beoordeeld. De management letter en het verslag van de externe accountant waarin de belangrijkste observaties van de interne controle zijn belicht, zijn eveneens uitvoerig besproken. Bijzondere aandacht werd besteed aan de gerapporteerde kernpunten van de controle en de Commissie zal erop toezien dat er opvolging wordt gegeven aan de gerapporteerde bevindingen. De Audit & Risicocommissie heeft, in afwezigheid van de Raad van Bestuur, met de externe accountant van gedachte gewisseld over onder andere de bevindingen bij de jaarrekeningcontrole en andere observaties. Deze gesprekken zijn als zeer open, kritisch en constructief ervaren. Namens de Commissie wordt KPMG bedankt voor de auditwerkzaamheden over het afgelopen jaar.

Voorts is in de vergaderingen van de Audit & Risicocommissie met regelmaat van gedachten gewisseld met de actuariële functionarissen over de adequaatheid van schattingen en veronderstellingen die ten grondslag liggen aan de verzekeringstechnische verplichtingen op de balans. Er is telkens geconstateerd dat deze schattingen en veronderstellingen zorgvuldig tot stand zijn gekomen en met voldoende prudentie.

Tot slot staat mevrouw Barendregt stil bij de jaarafsluiting over 2022. In het eerste kwartaal van 2023 zijn de resultaten over het volledige financiële jaar 2022 uitgebreid besproken in de Audit & Risicocommissie. Dit omvat onder andere het persbericht, het jaarverslag, de jaarrekeningen, het accountantsverslag 2022 en het verslag van de actuariële functiehouders over 2022. Dit heeft vervolgens geleid tot een positief advies van de Audit & Risicocommissie richting de Raad van Commissarissen aangaande het jaarverslag en de

jaarrekeningen. Hierbij heeft de Commissie tevens expliciete complimenten uitgesproken voor de volgende stappen die zijn gezet ten aanzien van de opzet en leesbaarheid van het a.s.r. jaarverslag.

**De voorzitter** dankt mevrouw Barendregt voor de compacte toelichting met goede diepgang en nodigt graag de eindverantwoordelijke KPMG-partner, de heer Reijns, uit om als accountant een toelichting te verstrekken op de controlewerkzaamheden van de jaarrekening van a.s.r. over 2022. De voorzitter merkt daarbij op dat de heer Reijns voor deze vergadering ontheven is van zijn geheimhoudingsplicht.

**De heer Reijns** dankt de voorzitter en maakt graag van de gelegenheid gebruik om een toelichting te geven op de werkzaamheden bij de controle van de jaarrekening en het jaarverslag 2022.

**De heer Reijns** licht toe eindverantwoordelijk te zijn voor de controle die bij ASR Nederland is gedaan en gedurende de bijeenkomst van zijn geheimhoudingsplicht te zijn ontslagen en daarom vrijuit kan spreken en ook vragen kan beantwoorden. De heer Reijns meldt dat deze onafhankelijkheid ook het afgelopen jaar is bekrachtigd en dat is bevestigd richting de Raad van Commissarissen in de bijeenkomst van 21 maart 2023.

Allereerst wordt stilgestaan bij de uitkomsten van de controle. KPMG heeft de geconsolideerde jaarrekening 2022 en de enkelvoudige jaarrekening 2022 van ASR Nederland gecontroleerd en heeft hierbij een goedkeurende controleverklaring afgegeven. De controleverklaring inzake de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening staat op pagina 272 tot en met 291 van het Jaarverslag 2022. Daarnaast is een controle uitgevoerd op 28 non-financial KPI's en een review op nader geduide niet-financiële informatie, zoals ook opgenomen in het Jaarverslag 2022. KPMG heeft hier een ongekwificeerd assurance report of the independent auditor afgegeven (pagina 292 tot en met 297 in het jaarverslag).

Voorts wordt ingegaan op een aantal onderwerpen inzake de controleverklaring bij de jaarrekening. Het eerste onderwerp is materialiteit. KPMG heeft een controleplan opgesteld en besproken met de Audit en Risicocommissie op 30 juni 2022. In dit controleplan geeft KPMG een nadere toelichting op de controleaanpak, waaronder de gehanteerde materialiteit, de risicobeoordeling met onder meer een duiding van de significante risico's, de reikwijdte van de controle en andere relevante onderwerpen,

zoals de impact van de introductie van de nieuwe accounting standards, IFRS 17 en 9, en op de IAS 8 toelichtingen in de jaarrekening hieromtrent. KPMG heeft de materialiteit bepaald op € 40 miljoen, gebaseerd op het gemiddelde resultaat voor belastingen over de afgelopen drie jaren. Dat komt uit op ongeveer 4%. Hierbij is niet afgeweken van de uitgangspunten die over het jaar daarvoor zijn gehanteerd. Sommige delen van de jaarrekening zijn met een lagere materialiteit gecontroleerd, als reactie op de aard van bepaalde toelichtingen. Deze lagere materialiteit, gebaseerd op kwalitatieve factoren, zijn bijvoorbeeld toegepast bij de controle van de toelichtingen in paragraaf 6.7.5 van het jaarverslag. Alle vastgestelde en niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan € 2 miljoen rapporteert KPMG schriftelijk conform de vooraf gemaakte afspraken aan de Audit en Risicocommissie. De niet-gecorrigeerde controleverschillen waren individueel en in totaliteit niet materieel voor de jaarrekening.

KPMG heeft ook aandacht besteed aan de gehanteerde continuïteitsveronderstelling, zoals opgenomen in hoofdstuk 6.1.1 van de jaarrekening. De uitkomsten van de risicobeoordeling gaven geen aanleiding om additionele werkzaamheden te verrichten.

KPMG heeft klimaatgerelateerde risico's in de controleaanpak betrokken. De verantwoording is opgenomen in de jaarrekening in onder meer hoofdstuk 4.9.2, waarin is beschreven wat de aanpak en beoordeling is van a.s.r. KPMG stelt vast dat de klimaatgerelateerde risico's onder toepassing van de EU IFRS-accountingstandaarden geen materiële impact hebben op de jaarrekening 2022 van a.s.r. en dat gegeven toelichtingen adequaat zijn en consistent zijn met de informatie zoals opgenomen in de overige hoofdstukken van het Jaarverslag 2022. Bij het opzetten en uitvoeren van de controle neemt KPMG ook risico's van fraude en het risico op materiële overtredingen van wet- en regelgeving in acht. Dit heeft geen aanleiding gegeven om additionele werkzaamheden te verrichten.

Teneinde in staat te zijn om de volledige verantwoordelijkheid te nemen voor de controle van de jaarrekening, heeft KPMG instructies verstuurd aan de accountants van groepsonderdelen om controlewerkzaamheden ten behoeve van de groepsaccountant te verrichten. Hierbij is bepaald voor welke entiteiten en met welke materialiteit deze controle moest plaatsvinden. Bijna alle controles van componenten zijn verricht door KPMG-accountants. In de controle is een dekking gerealiseerd van 96%

van het eigen vermogen en 95% van het resultaat voor belastingen. Voor gebieden die specifieke expertise vereisten zijn KPMG-specialisten in de controle betrokken, waaronder voor actuariële, IT- en waarderingsvraagstukken.

Tot slot licht de heer Reijns de kernpunten van de controle toe. KPMG heeft dit jaar vier kernpunten geïdentificeerd. Kernpunten zijn die punten die, naar het oordeel van KPMG, het meest significant zijn om nu te rapporteren naar aanleiding van de controle. De kernpunten zijn gelijk aan die van vorig jaar: Valuation of liabilities arising from insurance contracts (inclusief shadow accounting) and Liability Adequacy Test, Valuation of hard to value assets, Unit-linked exposure, Solvency II disclosure. Deze kernpunten zijn besproken met de Raad van Bestuur, de Audit en Risicocommissie en de Raad van Commissarissen. Daarnaast zijn andere onderwerpen besproken waaronder de effecten voor a.s.r. naar aanleiding van het conflict tussen Rusland en Oekraïne, de impact van de introductie van de nieuwe accountingstandaarden IFRS 17 en 9 op de IAS8-toelichting in de jaarrekening. Na de aankondiging van de voorgestelde businesscombinatie van a.s.r. Nederland en Aegon Nederland is tevens de toelichting in de jaarrekening en jaarverslag in de werkzaamheden van KPMG betrokken. KPMG heeft alle besprekingen van de Audit en Risicocommissie bijgewoond en deels die van de Raad van Commissarissen. Er zijn ook separate gesprekken gevoerd met individuele leden van de Audit en Risicocommissie en de Raad van Commissarissen. KPMG ervaart een actief engagement van de Audit en Risicocommissie en merkt op dat de observaties van KPMG worden opgepakt.

Tot slot geeft de heer Reijns aan dat de controlewerkzaamheden van KPMG voldoende en toereikend controlebewijs hebben opgeleverd om een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2022 van a.s.r. af te geven.

**De heer Reijns** wil graag de aandeelhouders, Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur en andere aanwezigen danken voor hun aandacht en komt daarmee aan het einde van de presentatie. De heer Reijns geeft aan graag beschikbaar te zijn voor vragen aangaande de controle van KPMG.

**De voorzitter** bedankt de heer Reijns en vraagt aan de aanwezigen of er vragen zijn.

**De heer Manders (Vereniging van Effectenbezitters)** wil graag weten of de conclusie

dat de key audit matter hard to value assets acceptabel is en hoe dat is vastgesteld.

**De voorzitter** geeft het woord aan KPMG voor de beantwoording van de vraag.

**De heer Reijns** licht toe dat in de controleaanpak met name wordt gekeken naar ontwikkelingen van buiten de organisatie. Er wordt dan gekeken naar de factoren die van invloed zijn op de portefeuille van a.s.r. en naar de ontwikkeling daarvan op die portefeuille.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen meer zijn en gaat over tot de stemming voor de goedkeuring van de jaarrekening 2022.

**De voorzitter** constateert dat er 107.812.163 stemmen voor, 1.050 stemmen tegen en 177.939 onthoudingen zijn. De jaarrekening 2022 is daarmee goedgekeurd met een stemuitslag van 100%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar het volgende agendapunt.

#### **4b Ter bespreking: toelichting op het reserverings- en dividendbeleid**

#### **4c Ter stemming: voorstel tot uitkering van dividend**

**De voorzitter** geeft aan dat agendapunt 4b en 4c gelijktijdig behandeld zullen worden. Eerder deze vergadering is bij agendapunt 2 reeds een toelichting door de heer Baeten gegeven op het reserverings- en dividendbeleid van a.s.r. Voor het voorstel met nadere toelichting wordt verwezen naar de oproeping voor deze vergadering bij agendapunt 4c. Voorgesteld wordt om over het boekjaar 2022 in totaal een dividend uit te keren van € 385,8 miljoen, zijnde € 2,70 per aandeel in contanten. Na het uitgekeerde interim dividend van € 0,98 resteert een slotdividend van € 1,72 per aandeel.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen zijn en geeft de aanwezigen de gelegenheid om te stemmen.

**De voorzitter** constateert dat er 107.970.680 stemmen voor, 2.876 stemmen tegen en 17.576 onthoudingen zijn. Het voorstel tot uitkering van dividend is goedgekeurd met een stemuitslag van 100%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 5.

## 5. Verlening van decharge

### 5a Ter stemming: voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2022

**De voorzitter** gaat over naar het agendapunt waarin wordt voorgesteld decharge te verlenen aan de huidige en voormalige leden van de Raad van Bestuur voor zijn of haar taakuitoefening in het boekjaar 2022, zoals dat blijkt uit het Jaarverslag 2022 inclusief de jaarrekening en blijkt uit opmerkingen hier gedaan in de vergadering dan wel anderszins bekend zijn bij de aandeelhoudersvergadering.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 107.342.416 stemmen voor, 411.096 stemmen tegen en 237.640 onthoudingen zijn. Het voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2022 is goedgekeurd met een stemuitslag van 99,60%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 5b.

### 5b Ter stemming: voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen over het boekjaar 2022

**De voorzitter** geeft aan dat aan de orde is het voorstel tot dechargeverlening aan de huidige en voormalige leden van de Raad van Commissarissen voor de taakuitoefening in 2022, wederom zoals dat blijkt uit het jaarverslag 2022 inclusief de jaarrekening en de informatie verstrekt in de vergadering dan wel informatie anderszins bekend bij de aandeelhoudersvergadering.

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 237.640 stemmen voor, 767.552 stemmen tegen en 237.640 onthoudingen zijn. Het voorstel tot verlening van decharge aan de leden van de Raad van Commissarissen over het boekjaar 2022 is goedgekeurd met een stemuitslag van 99,29%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 6.

## 6. Verlenging van de bevoegdheden van de Raad van Bestuur

**De voorzitter** geeft aan dat de Algemene Vergadering op 25 mei 2022 aan de Raad van Bestuur een drietal machtigingen heeft verleend over een periode van 18 maanden, zoals genoemd in de toelichting op agendapunt 6. Ook heeft de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 17 januari 2023 aan de Raad van Bestuur een separate beperkte machtiging gegeven in het kader van de Aegon Nederland transactie. Van de algemene machtigingen is in 2022 tweemaal gebruik gemaakt, op 28 oktober 2022 ten behoeve van de ABB, de Accelerated Book Building, ter financiering van de transactie met Aegon Nederland, de Aegon Groep. Voorts is de machtiging gebruikt op 31 januari 2023 ten behoeve van het inkoopprogramma voor het aandelenplan voor medewerkers. De Raad van Bestuur stelt thans voor om, met instemming van de Raad van Commissarissen, deze machtigingen met ingang vanaf vandaag te verlengen. Deze nieuwe machtigingen zullen dan derhalve aflopen op 30 november 2024. Deze machtigingen geven a.s.r. de flexibiliteit om snel te kunnen handelen als de omstandigheden daartoe aanleiding geven.

### 6a Ter stemming: voorstel tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van gewone aandelen en/of verlenen van rechten tot het nemen van gewone aandelen

**De voorzitter** geeft aan dat aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot 18 maanden na vandaag, 30 november 2024, om met goedkeuring van de Raad van Commissarissen gewone aandelen in het kapitaal van de vennootschap uit te geven en/of rechten tot het nemen van gewone aandelen in het kapitaal van de vennootschap te verlenen, welke bevoegdheid beperkt zal zijn tot 10% van het op vandaag geplaatste kapitaal en welke bevoegdheid niet zal worden gebruikt om dividend uit te keren in de vorm van aandelen.

**De voorzitter** constateert dat hier geen (vervolg) vragen over zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 107.656.358 stemmen voor, 329.204 stemmen tegen en 5.590 onthoudingen zijn. Het voorstel is goedgekeurd met



een stemuitslag van 99,70%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 6b.

#### **6b Ter stemming: voorstel tot verlenging van de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot beperking of uitsluiting van het wettelijk voorkeursrecht**

**De voorzitter** geeft aan dat aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld om de Raad van Bestuur met ingang van vandaag, voor een periode van 18 maanden, te machtigen tot het beperken of uitsluiten van voorkeursrechten van bestaande aandeelhouders met betrekking tot de uitgifte van gewone aandelen of het verlenen van rechten op aandelen op basis van de zojuist door u gegeven machtiging. Ook hiervoor geldt dat de Raad van Bestuur alleen met goedkeuring van de Raad van Commissarissen van deze machtiging gebruik kan maken.

**De voorzitter** constateert dat hier geen (vervolg) vragen over zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 104.959.141 stemmen voor, 3.026.064 stemmen tegen en 5.947 onthoudingen zijn. Het voorstel is goedgekeurd met een stemuitslag van 97,20%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 6c.

#### **6c Ter stemming: voorstel tot machtiging van de Raad van Bestuur tot verkrijging van eigen aandelen door de vennootschap**

**De voorzitter** geeft aan dat aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld om de Raad van Bestuur met ingang van vandaag, voor een periode van 18 maanden, te machtigen tot inkoop van gewone aandelen in het eigen kapitaal van ASR Nederland via de beurs of op een andere wijze. De Raad van Bestuur zal telkens alleen met goedkeuring van de Raad van Commissarissen van deze machtiging gebruik kunnen maken. Maximaal 10% van het geplaatste aandelenkapitaal van a.s.r. op de datum van vandaag mag worden ingekocht, tegen een prijs die ligt tussen de nominale waarde van de betreffende aandelen en 10% boven een gemiddelde slotkoers over een periode van vijf dagen voorafgaand aan de dag van de verkrijging van de aandelen.

**De voorzitter** constateert dat hier geen (vervolg) vragen over zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 105.266.521 stemmen voor, 2.637.284 stemmen tegen en 87.422

onthoudingen zijn. Het voorstel is goedgekeurd met een stemuitslag van 97,56%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 7.

## **7. Intrekking aandelen**

#### **7a Ter stemming: voorstel tot intrekking van door a.s.r. gehouden aandelen**

**De voorzitter** gaat over naar agendapunt 7a. Dit betreft het voorstel tot intrekking van door a.s.r. gehouden eigen aandelen. In 2022 heeft a.s.r. voor een bedrag van € 75 miljoen aan aandelen ingekocht en voorgesteld wordt om deze aandelen, ongeveer 1,8 miljoen stuks, in te trekken om de kapitaalstructuur van de vennootschap op te schonen. Er is thans geen andere bestemming voor de ingekochte aandelen.

**De voorzitter** constateert dat hier geen (vervolg) vragen over zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 107.981.622 stemmen voor, 2.853 stemmen tegen en 6.752 onthoudingen zijn. Het voorstel tot intrekking van door a.s.r. gehouden aandelen is goedgekeurd met een stemuitslag van 100%. De voorzitter sluit het agendapunt af en gaat door naar agendapunt 8a.

## **8. Samenstelling Raad van Bestuur**

#### **8a Ter bespreking: het voornemen van de Raad van Commissarissen om Ingrid de Swart te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur**

**De voorzitter** gaat over naar agendapunt 8a, het voornemen van de Raad van Commissarissen om Ingrid de Swart te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur. Mevrouw De Swart is op 1 december 2019 benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. Haar huidige benoemingstermijn loopt af aan het eind van deze vergadering. Als COO/CTO van a.s.r. is mevrouw De Swart verantwoordelijk voor alle bedrijfsonderdelen van a.s.r., alsmede IT&C, Klantbeleving & Digitaal en Distributie & Services. De Raad van Commissarissen heeft de overtuiging dat mevrouw De Swart succesvol zal blijven in de verdere ontwikkeling en uitrol van de missie en strategie van a.s.r. en waardeert haar zeer verbindende, effectieve en natuurlijke bestuursstijl. Ook wordt haar operationele en commerciële ervaring als zeer waardevol ervaren, evenals haar initiatieven op het gebied van klantbelang en digitalisering en de inbreng met betrekking tot de

integratie van Aegon Nederland. De Raad van Commissarissen is voornemens mevrouw De Swart te herbenoemen als lid van de Raad van Bestuur tot en met de Algemene Vergadering van 2027. Het curriculum vitae van mevrouw De Swart en het positieve advies van de Ondernemingsraad maken deel uit van de vergaderdocumenten van de vergadering.

**De voorzitter** constateert dat hier geen (vervolg) vragen over zijn en gaat over naar agendapunt 9a.

## 9. Samenstelling Raad van Commissarissen

De agendapunten 9a en 9b betreffen de herbenoeming van twee leden van de Raad van Commissarissen, te weten Gisella van Vollenhoven en Gerard van Olphen. Zowel mevrouw Van Vollenhoven als de heer Van Olphen zijn op 30 oktober 2019 benoemd als lid van de Raad van Commissarissen. Volgens het rooster van aftreden loopt hun huidige benoemingstermijn af na afloop van deze vergadering. Met het oog op de continuïteit binnen de Raad van Commissarissen, zijn zij beiden gevraagd om zich beschikbaar te stellen voor een herbenoeming voor een periode van vier jaar. Deze herbenoeming is in lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code.

### 9a Ter stemming: voorstel tot herbenoeming van Gisella van Vollenhoven als lid van de Raad van Commissarissen

**De voorzitter** gaat over naar agendapunt 9a, het voorstel tot herbenoeming van Gisella van Vollenhoven als lid van de Raad van Commissarissen. Als lid van de Raad van Commissarissen heeft mevrouw Van Vollenhoven de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van a.s.r. Ook als voorzitter van de Remuneratiecommissie is haar ervaring en expertise zeer waardevol. De voorzitter wijst erop dat in de stukken voor deze vergadering staat dat de Ondernemingsraad is verzocht om een standpunt te bepalen ten aanzien van de voordracht. Dit is een positief standpunt. De Ondernemingsraad heeft besloten om dit standpunt niet verder toe te lichten tijdens deze Algemene Vergadering. De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van Vollenhoven voor een verdere toelichting.

**Mevrouw Van Vollenhoven** licht toe vier jaar commissaris bij a.s.r. te zijn. Mevrouw Van Vollenhoven geeft aan a.s.r. een mooi bedrijf te vinden. Duurzaamheid is daarbij een belangrijk

onderwerp en mevrouw Van Vollenhoven wil graag meewerken om hieraan verder invulling te geven. Daarnaast geeft het samengaan met Aegon mooie uitdagingen, waaronder op HR-gebied.

**De voorzitter** dankt mevrouw Van Vollenhoven en constateert dat er geen (vervolg)vragen zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 107.200.206 stemmen voor, 677.184 stemmen tegen en 112.837 onthoudingen zijn. Het voorstel tot herbenoeming van Gisella van Vollenhoven als lid van de Raad van Commissarissen is goedgekeurd met een stemuitslag van 99,4%. De voorzitter sluit het agendapunt af.

### 9b Ter stemming: voorstel tot herbenoeming van Gerard van Olphen als lid van de Raad van Commissarissen

**De voorzitter** gaat over naar agendapunt 9b, het voorstel tot herbenoeming van Gerard van Olphen als lid van de Raad van Commissarissen. De heer Van Olphen heeft ruime ervaring in de financiële dienstverlening en in de verzekeringsmarkt zowel als bestuurder als toezichthouder en is een waardevol lid van de Raad van Commissarissen. De voorzitter wijst erop dat in de stukken voor deze vergadering staat dat de Ondernemingsraad is verzocht om een standpunt te bepalen ten aanzien van de voordracht. Dit is een positief standpunt. De Ondernemingsraad heeft besloten om dit standpunt niet verder toe te lichten tijdens deze Algemene Vergadering. De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Olphen voor een verdere toelichting.

**De heer Van Olphen** licht toe veel waarde te hechten aan de afweging van belangen van de verschillende stakeholders en vindt a.s.r. daar succesvol in. De heer Van Olphen voegt hier graag zijn waarde aan toe door zijn expertise in te kunnen zetten op onder andere duurzaamheid, medewerkers, maatschappij en het economische belang.

**De voorzitter** dankt de heer Van Olphen en constateert dat er geen (vervolg)vragen zijn en gaat over tot de stemming.

**De voorzitter** constateert dat er 106.550.519 stemmen voor, 1.326.405 stemmen tegen en 113.287 onthoudingen zijn. Het voorstel tot herbenoeming van Gerard van Olphen als lid van de Raad van Commissarissen is goedgekeurd met een stemuitslag van 98,80%. De voorzitter sluit het agendapunt af.

**De voorzitter** dankt de aandeelhouders voor het met deze stemuitslagen gestelde vertrouwen in de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en a.s.r.

## 10. Rondvraag

**De voorzitter** constateert dat er geen (vervolg) vragen zijn voor de rondvraag en gaat over naar de afsluiting.

## 11. Sluiting

**De voorzitter** geeft aan dat hij namens de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen de aandeelhouders hartelijk wil bedanken voor de aanwezigheid en bijdrage tijdens deze vergadering, maar ook voor de betrokkenheid bij a.s.r. in het algemeen en het gestelde vertrouwen. De medewerkers van a.s.r. worden hartelijk bedankt voor hun inzet in een bewogen jaar waarbij de resultaten een gevolg zijn van deze inzet. De voorzitter geeft aan het zeer op prijs te hebben gesteld dat er veel verschillende vragen zijn gesteld en nodigt de aanwezigen van harte uit om gebruik te maken van de lunch aansluitend aan de vergadering. De voorzitter sluit de vergadering.

---

### **ASR Nederland N.V.**

Archimedeslaan 10  
3584 BA Utrecht

[www.asrnederland.nl](http://www.asrnederland.nl)